

SIGURNOST U ODOBALNIM JEDRILIČARSKIM REGATAMA

Tečaj sigurnosti i preživljavanja na moru za jedriličare

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

- 1. UVOD**
  - Objasnjanje modela tečaja, zamišljeni teoretski i praktični sadržaj.
  - Upoznavanje polaznika tečaja s publikacijom „ISAF offshore special regulations“.
  - Kategorizacija jedriličarskih regata (cat 0,1,2,3,4, offshore, inshore...)
  - Važnost sigurnosnih procedura.
  - Važnost upoznavanja posade sa sigurnosnom opremom i njenom položaju na jedrilici.
  - Važnosti minimalnih sigurnosnih vještina i obaveza svakog člana posade poput upotrebe VHF stanice, slanja May Day-a, aktivacije EPIRB-a i drugih sigurnosnih uređaja...
  - Upoznavanje s odgovornosti zapovjednika jedrilice.
- 2. ODRŽAVANJE SIGURNOSNE I OSTALE BRODSKE OPREME**
  - Običaj provjere, servisiranja, čišćenja, prilagođavanja sigurnosne opreme.
Primjeri: sigurnosni pojasevi, pojasevi za spašavanje, splavi za spašavanje, lifelines, ograda, pirotehnika...
  - Provjera opute jedrilice (pinovi, lashing ograde, dimenzioniranost koloturnika...)
  - Provjera ventila (WC, umivaonik, sudoper, ventili motora...), položaj drvenih čepova za ventile
  - Navigacijska svjetla, rezervna navigacijska svjetla
  - Važnost markiranja plutajuće sigurnosne opreme s imenom jedrilice
  - Održavanje tanka goriva (atalog), čepa od tanka, filtera goriva...
- 3. OLUJNA JEDRA**
  - Postavljanje, skladištenje, održavanje, boje olujnih jedara...
  - Važnost prakticiranja upotrebe olujnih jedara i u mirnim uvjetima zbog vježbe
  - Promjena sila na opatu jedrilice prilikom jedrenja sa skraćenim jedrima u olujnim uvjetima
  - Opasnost slobodnog buma u nevremenu i upotreba olujnog jedra bez buma
- 4. KONTROLA ŠTETE I POPRAVCI**
  - Plan minimaliziranja štete u nadolazećoj olui
  - Plan djelovanja i upotrebe rezervne opreme prilikom:
    - a) gubitka kormila / uređaja za kormilarenje
    - b) pada jarbola
    - c) prodora mora (kolizija, puknuće ventila...)
    - d) nasukavanja
    - e) štete na opremi (puknuće okna, prozora)
    - f) gubitka kobilice / prevrtanja
    - g) kolizije s drugim plovilom, raznim objektima (morski sisavci, kontejneri...)

5. OLUJNO MORE (postupci posade, vladanje jedrilicom, zavlačenje)
  - Detaljan pregled rizika, solucija i planova u nepredviđenim situacijama, postupaka posade u olujnim uvjetima što uključuje:
    - a) Aktivnost na izloženim pozicijama (upotreba sigurnosnih pojaseva, oprema, personal EPIRB, PLB...)
    - b) Pripreme za jedrenje u oluji (sigurno pozicioniranje opreme)
    - c) Jackstays (trake za privezivanje sigurnosnih pojaseva)
    - d) Manevri na olujnom moru
    - e) Strategije na olujnom moru
    - f) Kuhanje i prehrana u nevremenu
    - g) Vidljivost jedrilice u oluji
  - Vladanje jedrilicom uzimajući u obzir:
Jačinu i dugotrajnost vjetra, dužinu i visinu vala, patern valova, utjecaj struja
  - Zavlačenje
6. ČOVJEK U MORU, PREVENCIJA I SPAŠAVANJE
  - Prevencija:
    - a) Ograda u skladu s pravilima OSR
    - b) Nošenje sigurnosnog pojasa tijekom noći i u otežanim uvjetima za jedrenje
    - c) Dovoljan broj i kvaliteta harnesa za prikačivanje
    - d) Vršenje nužde u WC, a ne preko ruba jedrilice
    - e) Upotreba kraćih traka za prikačivanje
  - Spašavanje:
    - a) Dobro uvježbana procedura (pogledati Special Regulations Appendix D)
    - b) Odašiljanje May Daya preko radio stanice ukoliko je potrebno
    - c) Patent za podizanje čovjeka iz mora
    - d) Važnost horizontalnog položaja i zadržavanje unesrećenog u tom položaju
    - e) Spremnost posade da unesrećenome pruži suhu odjeću, utopli ga i pregleda u slučaju ozlijeda; savjetovajući se s kopnom ukoliko je moguće i potrebno
    - f) Upotreba zviždaljke, SOLAS-type svjetlo na pojasu za spašavanje, strobo svjetlo
  - Procedure u traženju unesrećenog:
    - a) Standardni paterni traženja osobe u moru
    - b) Navigacijske procedure i utjecaj vremena na traženje
    - c) Važnost jakih svjetala za traženje, upotreba PLB-a, vidljivost odjeće

7. POMOĆ DRUGOM PLOVILU

- Obaveze i legalnost
  - a) SOLAS pravila se primjenjuju na sve brodove na svim rutama
  - b) Međunarodna regatna pravila
  - c) Moralne obaveze
  - d) Obaveze u komunikaciji
  - e) Obaveze u vođenju dnevnika
- Manevriranje blizu tonućeg plovila
  - a) Obavlještavanje plovila i službi na kopnu
  - b) Spremnost za izvlačenje osoba iz mora ili splavi
  - c) Taktike ukoliko je plovilo u plamenu
- Spoznaja da je pomoć s druge jedrilice jedina moguća pomoć
- Tegljenje

8. HIPOTERMIJA

- Važnost propisne odjeće i obuće na brodu u skladu s vremenskim uvjetima
- Simptomi hipotermije: drhtanje, obamrlost, razdražljivost, spoticanje, drhtavi govor, gubitak pamćenja, osjećaj hladnoće, bijedost, usporeno disanje, nizak puls, kolabiranje, nesvjestica
- Tretiranje hipotermičnog stanja – prva pomoć
- Opasnosti uzimanja alkohola, trljanja kože da se ugrije. Oživljavanje
- Značenje zaštitnih termo odijela

9. SAR (traženje i spašavanje), organizacija i metode

- S obzirom za službe traženja i spašavanja u zoni jedrenja dobro poznavati:
  - a) Brojeve telefona za javljanje planirane rute
  - b) Metode obavlješćivanja u nuždi
  - c) Kakvu logistiku posjeduju (i ne posjeduju)?
  - d) Ako su dostupni helikopteri, načine spašavanja helikopterom (košara, winchman...) i što se sugerira za svaki način spašavanja (more, splav, paluba)
  - e) Radio frekvenciju komunikacije
  - f) Pomoć aviona
  - g) Metode avio traženja
  - h) Globalnu SAR organizaciju
  - i) Kakvu pomoć očekivati od velikih brodova
  - j) Poznavanje IAMSAR-a (International Aeronautical and Maritime Search and Rescue) priručnika.

10. PROGNOZIRANJE VREMENA

- Izvori vremenskih prognoza
- Termini, definicije i njihovo točno značenje
- Beauforova ljestvica snage vjetra, usporedba s čvorovima i km/h.
Poznavanje utjecaja refula (pojačavanje i više od 40 %) i visine vala (može nadmašiti prognozu više od 87 %)
- Zapisivanje osobnih opažanja oblaka, vjetra, mora, barometra, temperature mora (nekada presudno) i zraka. Stvaranje osobnih zaključaka.
- Spremnost na lokalne uvjete i anomalije u prognozi (mikrolokacije)

11. SPLAVI I POJASEVI ZA SPAŠAVANJE (teorija)

- Splavi
  - a) Poznavanje osnovnih vrsti i standarda: SOLAS, ISAF Appendix A Part 2, ORC, ISO 9650 part 1, type 1 group A plus OSR zahtjevi
  - b) Čuvanje, njega i servisiranje splavi
  - c) Sadržaj splavi za spašavanje
  - d) „Grab bag“ sadržaj i upotreba
  - e) Dva osnovna elementa da bi se sprječilo prevrtanje splavi: zavlačno sidro, balastni vodeni džepovi
  - f) Prevrtanje splavi
  - g) Kada i kako lansirati splav
  - h) Zaštita napuhane splavi
  - i) Ulazak u splav iz broda po mogućnosti suh, upotreba suhih odijela
  - j) Ulazak u splav iz mora, važnost rampe i prihvavnih vrpci
  - k) Organizacija posade prilikom ulaska u splav i unutar splavi:
Signaliziranje zahtjeva za pomoć, držanje straže, popravak splavi, prva pomoć, voda, hrana, zadržavanje morala, psihologija opstanka.
  - l) Poznavanje psihološkog šoka i utjecaja hladne vode (hipotermije) na performanse ljudi prilikom preživljavanja u splavi
  - m) Upotreba SART-a (opcija u grab bag-u)
- POJASEVI ZA SPAŠAVANJE (teorija)
  - a) Poznavanje terminologije: razlika između pojasa od 150 N (preokretanje unesrećenog i potpuna plovnost) i ostalih slabijih pomagala za plutanje.
  - b) Poznavanje dodataka zahtjevanih u OSR: zviždaljka, reflektivni materijal, ime broda...)
  - c) Poznavanje dodataka preporučenih u OSR: svjetlo u skladu s SOLAS LSA, sukladnost s EN376 (ISO 12402) ili slično, traka za noge, zaštita lica.
  - d) Poznavanje vrsta pojaseva, načine aktivacije i upotrebe
  - e) Važnost posjedovanja dobrog i udobnog pojasa za spašavanje u jedrenju

12. SPLAVI I POJASEVI ZA SPAŠAVANJE (PRAKSA)

- Praksa se održava u bazenu
- Polaznici tečaja su obučeni u opremu za plivanje i jedriličarska odijela. Plivaju u bazenu prvo bez, a zatim i uz pomoć pojasa za spašavanje (150 N). Većina vježbi se održava uz pomoć pojasa za spašavanje od 150 N.
- Aktivacija splavi u bazenu. Ulazak posade (4, 6 ili 8 ljudi) u splav s ruba bazena i iz vode. Veslanje sa splavi.
- Prevrtanje splavi i obaveza svakog polaznika da je preokrene bez tuđe pomoći
- Polaznici podižu u splav „unesrećenog“
- U punoj splavi polaznici provjeravaju svu opremu splavi uključujući vodu i hranu
- Simuliranje davanja signala helikopteru kroz rupu u tendi.
- Upotreba ručne VHF stанице и ručnog GPS-a u splavi
- Uporaba pojaseva za spašavanje s i bez traka za noge
- Upotreba zaštite za lice

- Ispitivanje sposobnosti svakog pojasa da preokrene „unesrećenog“
- Formiranje kruga u vodi da se pospješi vidljivost iz zraka / moral.
- Tehnike grupnog plivanja, gusjenica
- Tegljenje „unesrećenog“
- Pomoć uz upotrebu konopa za bacanje „unesrećenom“
- Bazen se može iskoristiti i za vježbanje MOB modula, lifeslings, lifebuoys...
- Ukoliko je moguće demonstrirati vidljivost splavi i u mraku
- Polaznicima koji upotrebljavaju naočale sugerirati da imaju jedan par u osobnoj opremi za spašavanje

13. PROTUPOŽARNA ZAŠTITA (teorija i praksa)

- Teorija gorenja
- Najčešći uzroci požara na manjim plovilima
- Prevencija požara
- Brodska protupožarna sredstva: aparati za gašenje, protupožarni pokrivači, održavanje i servisiranje opreme. Prednosti i mane razne opreme.
- Praktična upotreba aparata za gašenje (stvarna vatra nije nužna u ovom tečaju)

14. KOMUNIKACIJSKA OPREMA (VHF, GMDSS, satcom) - teorija i praksa

- VHF, fiksne i ručne stanice
- OSR zahtjevi za VHF 25 W, antenu na jarbolu, sigurnosnu antenu
- SSB (poznavanje emaila i ostalih servisa preko određenih postaja...)
- Satcom: A, B, C, D i M. Ne Inmarsat (Iridium)
- Mobilna telefonija, ograničenja
- GMDSS, DSC, AIS
- Komunikacija s avijacijom preko VHF-a kod traganja i spašavanja

15. PIROTEHNIKA I EPIRB-i (teorija i praksa)

- Pirotehnika i EPIRB-i zahtjevani prema OSR: ručne buktinje, rakete, dimna signalizacija. Upotreba, mjere predostrožnosti, vidljivost, dugotrajnost, upotreba pri jakom vjetru, domet padobanske rakete, konflikt s helikopterom, razni aktivacijski mehanizmi
- Čuvanje pirotehnikе
- Upotreba bijelih baklji (ručnih buktinja)
- 406 Mhz EPIRB i stariji 121.5 Mhz odašiljač. Izumiranje 121.5 Mhz kao frekvencije distressa ali još u oporabi kod SAR plovila u suradnji s PLB-ovima.
- ARGOS odašiljači
- Integracija odašiljača za nuždu u GMDSS okvirima
- Inmarsat C, mini C